

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Ing. J. A.**, zastoupen JUDr. Janem Kláilem, advokátem se sídlem Lukavická 22, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, se sídlem Tychonova 1, Praha 6, adresa pro doručování: náměstí Svobody 471, Praha 6, o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva obrany ze dne 27. 11. 2009, č. j. 1401-2/2009-7542, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2014, č. j. 8 Ad 1/2010 - 74,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

Včas podanou kasační stížností žalobce brojí proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) ze dne 9. 10. 2014, č. j. 8 Ad 1/2010 - 74 (dále „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2009, č. j. 1401-2/2009-7542 (dále „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí ředitele Ředitelství personální podpory ze dne 7. 9. 2009, č. j. 53-346/2009-4614, kterým bylo rozhodnuto o propuštění žalobce ze služebního poměru z důvodu organizačních změn podle § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 221/1999 Sb.“), neboť rozhodnutím ministra obrany o organizačních změnách ze dne 16. 7. 2009, č. j. 18-61/2009/DP-7542, bylo zrušeno systemizované místo, na kterém byl žalobce služebně zařazen, a v rezortu Ministerstva obrany pro něho nebylo nalezeno jiné služební zařazení.

Nejprve městský soud rozsudkem ze dne 31. 10. 2013, č. j. 8 Ad 1/2010 – 48, zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění tohoto rozsudku městský soud uvedl, že došlo ke zrušení služebního systemizovaného místa, tuto změnu však nelze nazvat „organizační změnou“ ve smyslu § 19 odst. 1 písm. e) zákona o vojácích z povolání, neboť ta nevedla k žádné změně organizace jednotky. Z žádného rozhodnutí není zřejmé, že by touto změnou došlo k úpravě například druhu nebo množství stanovených úkolů jednotky, ke změně vnitřní struktury této jednotky, ke změně systému velení apod. Pokud tedy došlo ke zrušení žalobcem zastávaného systemizovaného místa, stalo se tak nikoliv v důsledku organizační změny, a proto nebyly splněny podmínky propuštění dle § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb.

Proti uvedenému rozsudku městského soudu brojil žalovaný kasační stížností. Té Nejvyšší správní soud vyhověl a rozsudkem ze dne 2. 7. 2014, č. j. 3 Ads 107/2013 - 36, zrušil rozsudek městského soudu č. j. 8 Ad 1/2010 - 48. V této věci tedy již Nejvyšší správní soud dříve rozhodoval. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku dospěl k závěru, že pro propuštění vojáka ze služebního poměru z důvodu organizačních změn musí být splněny dvě zákonné podmínky: 1) existence samotné organizační změny; 2) neexistence jiného služebního zařazení v ozbrojených silách ČR. Přitom platí, že rozhodl-li ministr obrany v rámci svých personálních pravomocí o zrušení určitých systemizovaných míst, jedná se o organizační změnu v kontextu § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb., která je podmínkou pro propuštění vojáka vykonávajícího službu na takovém systemizovaném místě. Při kvalifikaci toho, co je organizační změnou ve smyslu § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb., vycházel Nejvyšší správní soud per analogiam z právní úpravy obdobného institutu výpovědi pro nadbytečnost obsažené v zákoníku práce [§ 52 písm. c) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „zákoník práce“]. Podle Nejvyššího správního soudu městský soud nesprávně dovodil, že pokud organizační změna nespočívá ve změně druhu nebo množství stanovených úkolů jednotky, ve změně vnitřní struktury této jednotky, ve změně systému velení apod., nejedná se ve své podstatě o organizační změnu. Takový výklad je v rozporu i se samotným textem zákoníku práce, který jako jeden z druhů organizačních změn v širším slova smyslu rozeznává také „snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce“. Taková situace zjevně nastala i v případě, kdy ministr obrany provedl svým rozhodnutím ze dne 16. 7. 2009, č. j. 18-61/2009/DP-7542, úsporná opatření ve smyslu rozpočtové politiky vlády, jejichž důsledkem bylo mj. také zrušení řady systemizovaných služebních míst. V tom právě spočívala samotná organizační změna, tedy v rozhodnutí ministra obrany zrušit tato systemizovaná místa za účelem úspory finančních prostředků ze státního rozpočtu, což vedlo ke snížení počtu sloužících vojáků napříč jednotlivými organizačními jednotkami ozbrojených sil ČR.

Obiter dictum poté Nejvyšší správní soud uvedl, „že žalobcovy námitky (k nimž se městský soud meritorně nevyjádřil) směřující vůči samotné pravomoci ministra obrany vydat rozhodnutí o organizačních změnách je třeba řešit v kontextu ustanovení § 2 zákona č. 219/1999 Sb., podle něhož služebním orgánem v ozbrojených silách jsou prezident republiky (dále jen "prezident"), ministr obrany (dále jen "ministr") a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta nebo rozkazem ministra velitelé, náčelníci a jiní vedoucí pracovníci. Podle ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb. platí, že právní úkony ve věcech služebního poměru jménem České republiky činí služební orgány, kterými jsou prezident republiky (dále jen "prezident"), ministr obrany (dále jen "ministr") a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta nebo rozkazem ministra velitelé, náčelníci, ředitelé a jiní vedoucí zaměstnanci. Ustanovení § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 219/1999 Sb. stanovuje oprávnění ministerstva obrany při řízení armády zřizovat a rušit vojenské útvary, vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary, zatímco ustanovení § 7 odst. 2 tohoto zákona zakotvuje oprávnění ministra obrany k zabezpečení úkolů armády vydávat rozkazy, které jsou závazné pro vojáky v činné službě. V předmětné věci

pokračování

je třeba konstatovat, že rozhodnutí ministra obrany ze dne 16. 7. 2009, kterým byly provedeny organizační změny v rezortu Ministerstva obrany, nešlo o zřizování ani rušení organizačních útvarů či vojenských zařízení, nýbrž o akt personálního řízení ozbrojených sil České republiky. Vzhledem k tomu, že pro přijetí organizační změny tohoto druhu zákon nestanovuje žádnou konkrétní formu, není označení tohoto aktu, který městský soud vyhodnotil jako úkon vyloučený ze soudního přezkumu, z hlediska jeho platnosti rozhodné. Jak již Nejvyšší správní soud výše zdůraznil, je z hlediska přezkumu následného rozhodnutí o propuštění vojáka ze služebního poměru rozhodné, zda bylo o organizační změně skutečně rozhodnuto, což zahrnuje i posouzení toho, zda k tomu došlo kompetentním orgánem.“

Při dalším jednání před městským soudem, které vyústilo v nyní napadený rozsudek, účastníci setrvali na svých skutkových i právních tvrzeních. Městský soud s odkazem na výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 107/2013 – 36 uvedl, že onou organizační změnou, která znamenala, že pro žalobce nebylo jiného služebního zařazení, bylo právě rozhodnutí ministra obrany ze dne 16. 7. 2009, č. j. 18-61/2009/DP-7542 (dále také „rozhodnutí ministra obrany o organizačních změnách“), a tedy že ust. § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb. bylo interpretováno a aplikováno správně. K dalším námitkám, které směřovaly proti samotnému rozhodnutí ministra obrany č. j. 18-61/2009/DP-7542 ze dne 16. 7. 2009, městský soud uvedl následující. Z výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 107/2013-36 je zřejmé, že toto rozhodnutí ministra obrany mělo dopad na žalobcovo systemizované místo a dále že žalobcovy námitky proti tomuto rozhodnutí je třeba řešit v kontextu ustanovení § 2, § 7 odst. 1 písm. b), § 7 odst. 2 zákona a § 2 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb. Rozhodnutím ministra obrany ze dne 16. 7. 2009, kterým byly provedeny organizační změny v rezortu Ministerstva obrany, nešlo o zřizování ani rušení organizačních útvarů či vojenských zařízení, nýbrž se jednalo o akt personálního řízení ozbrojených sil České republiky. Vzhledem k tomu, že pro přijetí organizační změny tohoto druhu zákon nestanovuje žádnou konkrétní formu, není označení tohoto aktu z hlediska jeho platnosti rozhodné. Z hlediska přezkumu následného rozhodnutí o propuštění vojáka ze služebního poměru je rozhodné jen to, zda bylo o organizační změně skutečně rozhodnuto, což zahrnuje i posouzení toho, zda k tomu došlo kompetentním orgánem. Z citovaných ustanovení je zřejmé, že ministr obrany je zmocněn činit právní úkony ve věcech služebního poměru vojáků z povolání České republiky a že je oprávněn k zabezpečení úkolů armády vydávat rozkazy, které jsou závazné pro vojáky v činné službě. Soud tedy konstatuje, že ministr obrany byl orgánem kompetentním k vydání aktu personálního řízení ozbrojených sil České republiky, jakým je jeho rozhodnutí ze dne 16. 7. 2009, č. j. 18-61/2009/DP-7542, a že tedy o organizační změně bylo skutečně rozhodnuto. Toto rozhodnutí o organizační změně přitom sledovalo zákonem stanovené cíle, bylo vydáno k realizaci rozpočtové politiky vlády České republiky a v době propuštění žalobce ze služebního poměru vojáka z povolání existovalo a bylo platné. Soud proto neshledal žalobní námitky proti němu důvodnými. Rovněž tak soud neshledal důvodnou námitku ohledně podjatosti žalovaného, když konstatoval, že skutečnosti, jimiž žalobce argumentoval v části IX. žaloby, nezakládají důvodný předpoklad pro to, že personální ředitel Ministerstva obrany má pro svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům zájem na konkrétním výsledku řízení. Městský soud tedy dospěl k závěru, že žaloba není důvodná a jako takovou ji zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

V kasační stížnosti žalobce (dále „stěžovatel“) uvedl, že napadený rozsudek trpí nezákonností spočívající v nesprávném posouzení právní otázky výkladu organizační změny a jejího posuzování pohledem zákoníku práce. Dále uvedl, že napadeným rozsudkem byla porušena stěžovatelova práva na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále „Listina“) a čl. 6 odst. 1 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (dále „Úmluva“), když městský soud se nikterak nevyřadil s předkládanými argumenty

a neprovedl důkazy, které stěžovatel navrhl, ani neuvedl důvod, proč toto dokazování neprovedl.

Stěžovatel konstatoval, že jelikož služební poměr vojáků z povolání je veřejnoprávním vztahem, jenž se řídí zákonem č. 221/1991 Sb., zákoník práce se v jejich případě vůbec nepoužije. K tomu stěžovatel citoval z usnesení zvláštního senátu ze dne 4. 5. 2005, č. j. Konf 51/2004 - 9. Z tohoto usnesení a ze samotné povahy věci vyplývá, že při posuzování toho, co je organizační změnou, nelze bez dalšího použít zákoník práce, a již vůbec nelze ustanovení § 52 písm. c) tohoto zákona interpretovat extenzivně. Stěžovatel se domnívá, že definici pojmu organizační změna podává rozkaz ministryně obrany č. 19, ze dne 30. 5. 2008 (dále „rozkaz ministryně obrany č. 19/2008“), který stěžovatel předložil městskému soudu a jímž argumentoval. Městský soud v Praze ale stěžovatelovu argumentaci, obsaženou v žalobě, vůbec nevzal v úvahu a k předloženému důkazu nepřihlédl. Stejně nepřihlédl městský soud k dalším důkazům, a to ke Koncepci výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil České republiky přepracovaná na změněný zdrojový rámec, schválený vládou České republiky dne 12. listopadu 2003 usnesením č. 1154 (část); a k dokumentu Nařízení k realizaci organizačních, mobilizačních a dislokačních změn v resortu Ministerstva obrany v roce 2009, č. j. D 10-30/2008-1203-1. Soud dále nevzal v úvahu ani další důkazy, které stěžovatel předložil při jednání soudu dne 9. 10. 2014 a kterými stěžovatel dokazoval, že o organizačních změnách rozhodují k tomu příslušné orgány ve struktuře resortu obrany. Městský soud tak zatížil napadený rozsudek nepřezkoumatelností a porušil právo stěžovatele na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny a dle čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Stěžovatel se neztotožňuje s názorem, že soudům nepřísluší přezkoumávat rozhodnutí o organizačních změnách. Podle stěžovatele je vždy nutno zkoumat, zda rozhodnutí o organizační změně bylo vůbec vydáno a zda jej vydal k tomu příslušný orgán. Stěžovatel předkládal důkazy k tomu, že ministr obrany není tou osobou, která by stanovovala organizační změny, a že ke stanovení organizačních změn jsou příslušné jiné složky ve struktuře resortu obrany. Nelze totiž také pominout, že resort obrany není zaměstnavatelem porovnatelným se subjekty práva soukromého, které se řídí soukromoprávními předpisy, ale jeho rozhodovací činnost je striktně dána právními předpisy, především pak zákonem č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon č. 219/1999 Sb.“). Soudy jsou povinny zkoumat, zda se skutečně jedná o organizační změny a zda o nich bylo rozhodnuto příslušnými orgány. Resort obrany může činit jen to, co stanoví zákony a podzákoné normy. Navíc stěžovatel uvádí, že ozbrojené síly ČR jsou jedním z atributů státnosti a ani sám ministr obrany není bez souhlasu vlády či Parlamentu ČR oprávněn jakkoli měnit organizační strukturu ozbrojených sil. Z uvedených důvodů nelze ozbrojené síly chápat jako soukromoprávního zaměstnavatele.

Stěžovatel dále rozporuje pravomoc ministra obrany vydat rozhodnutí o organizačních změnách jako akt personálního řízení ozbrojených sil. Ministr obrany má sice pravomoc činit právní úkony ve věcech služebního poměru, to však neznamená, že má pravomoc rozhodovat o organizačních změnách. Tyto dva pojmy nelze směšovat. Rozhodování o organizačních změnách není rozhodováním ve smyslu ust. § 2 odst. 5 zákona č. 219/1999 Sb. či § 2 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb. a řídí se interními předpisy - rozkazem ministryně obrany č. 19/2008. V napadeném rozsudku existuje logický rozpor v tom, že soud tvrdí, že rozhodování o organizačních změnách je rozhodováním ve věcech služebního poměru a zároveň tvrdí, že zákonem není stanovena forma rozhodnutí o organizačních změnách. Pokud by totiž rozhodnutí o organizačních změnách bylo skutečně rozhodnutím ve věcech služebního poměru, muselo by splňovat formální náležitosti, jež na rozhodnutí klade zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“). Tak tomu ale není, a je tedy zřejmé, že rozhodnutí o organizačních změnách není rozhodnutím ve věcech personálních

pokračování

(akt personálního řízení). Ani rozhodnutí vydané na základě § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 219/1999 Sb. není rozhodnutím o organizačních změnách. Vzhledem k tomu, že v daném případě se jedná o aplikaci práva veřejného, v němž služební orgány mohou činit jen to, co jim dovoluje zákon, pak je nutné učinit závěr, že ministr obrany není oprávněn rozhodovat o organizačních změnách, neboť neexistuje zákonné zmocnění pro ministra o organizačních změnách rozhodovat.

Na základě § 7 odst. 2 zákona č. 219/1999 Sb. (*Ministr ke zabezpečení úkolů armády vydává rozkazy, které jsou závazné pro vojáky v činné službě.*) byl vydán rozkaz ministryně obrany č. 19/2008, který jasně uvádí, jak se vytváří organizační struktury, tedy i jak se mění. Z toho je patrné, co se myslí organizační strukturou. Organizační změny tedy musí probíhat podle tohoto rozkazu, jelikož ten je dle § 7 odst. 2 zákona č. 219/1999 Sb. závazný pro všechny vojáky v činné službě, tedy i pro ty orgány, jež jsou ve struktuře resortu obrany určeny k realizaci organizačních změn. To, že rozhodnutí ministra obrany není rozhodnutím o organizačních změnách, dokresluje stěžovatel tím, že zrušením místa „kapitán vrtulníku“, které stěžovatel zastával, došlo k znemožnění funkčnosti celé posádky vrtulníku, neboť bez kapitána není možné provést let. Jedná se tedy pouze o chaotické snižování počtů vojáků.

Dále stěžovatel namítá, že ministr obrany není oprávněn stanovit celkové počty vojáků ozbrojených sil. Tak v souladu s § 6 písm. c) zákona č. 219/1999 Sb. může činit pouze vláda. To stěžovatel namítal již v žalobě, avšak soud se tímto nezabýval, a tím bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces. Soud se ani nezabýval důkazem předloženým v podobě usnesení vlády České republiky ze dne 8. 6. 2009, č. 715, včetně příloh č. 1 a 2, ze kterých je patrné, že vláda rozhodla o snížení počtu o pouhých 1492 funkčních míst, zatímco ministr obrany sám z vlastní vůle, a zcela v rozporu s usnesením vlády, rozhodl o snížení 4459 funkčních míst (propuštění 1350 vojáků z povolání, 1381 občanských zaměstnanců a zrušení 1728 neobsazených funkčních míst). Rozhodnutí ministra obrany o organizačních změnách je tak nutno považovat za nezákonný až nicotný právní akt. Stěžovatel dále podotýká, že ministr obrany zrušil celkem 1728 míst, která nebyla personálně obsazena, když ale vláda rozhodla o snížení funkčních míst jen o 1492 míst. Pokud by bylo postupováno v souladu se zákonem, pak by to znamenalo, že po zrušení 1492 míst (jak stanovila vláda) by muselo zbýt ještě dalších 236 neobsazených funkčních míst, která by teoreticky mohla být stěžovateli nabídnuta. Jinak řečeno, pokud by se postupovalo podle zákona, nepřicházel by v úvahu zákonný argument, že v důsledku "organizačních změn" nebylo pro stěžovatele jiné služební zařazení, když stále zbývalo právě 236 neobsazených funkčních míst.

Soudem byla také pominuta stěžovatelova argumentace ohledně časové souvislosti mezi vydáním rozhodnutí o organizačních změnách a označením lidí, kteří budou propuštěni (bod VIII žaloby), když z metodického pokynu náměstka ministra obrany Ing. Františka Padělky ze dne 3. 7. 2009, č. j. 57-14/2009-7542, je zcela zřejmé, že nejdříve byly určeny osoby, které budou propuštěny a až následně byl vypracován seznam rušených funkčních míst právě těchto osob. Z časové posloupnosti je zcela zřejmá účelovost jednání vůči konkrétním osobám, a je zřejmé, že se nejedná o cílenou a smysluplnou změnu organizační struktury.

Stěžovatel dále uvedl, že pokud v žalobě poukazoval na skutečnost, že odvolací orgán (personální sekce v čele s Ing. Golem) nemohl mít jakýkoliv zájem na řádném prošetření odvolacích námitek, upozorňoval tím na porušení zásady dvojinstančnosti řízení o propuštění, nikoliv na osobní zaujatost velitele 24. základny dopravního letectva, jak se mylně domnívá soud. Stěžovatel v bodě X. žaloby poukazoval na ten fakt, že zanesení čísla systematizovaného místa do seznamu rušených míst mělo ze strany jeho přímých nadřízených (velitele 24. základny dopravního letectva) charakter zbavení se nepohodlného člověka právě s využitím příležitosti

zrušit jeho systemizované místo a nemělo žádnou souvislost se skutečnou organizační změnou. Faktickým zpracovatelem rozhodnutí o organizačních změnách je totiž, jak mj. vyplývá z označení zpracovatele tohoto dokumentu, sekce personální Ministerstva obrany v čele s ředitelem Ing. Golem. Ten je pak podepsán i pod samotným napadeným rozhodnutím. K tomu stěžovatel připomněl rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2006, č. j. 2 Afs 143/2004 - 105, ze kterého vyplývá, že postup, kdy odvolací orgán je byt' jen účasten prvoinstančnímu procesu rozhodování, je flagrantním porušením zásady dvojinstančnosti, neboť možnost odvolání je poskytnuta pouze formálně. Z toho vyplývá, že předmětné řízení je od samého počátku zatíženou takovou vadou, která je důvodem pro zrušení přezkoumávaného rozhodnutí.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný odkázal na argumentaci v jeho dřívější kasační stížnosti a na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 107/2013 – 36 ze dne 2. 7. 2014. Dále pak ke kasační stížnosti žalovaný namítá, že právní řád je jeden celek a akademické dělení práva na veřejné a soukromé se užívá k vědeckým a pedagogickým účelům a k rychlé prvotní orientaci v právních vztazích, avšak nemůže být záminkou pro vytváření bariér a dichotomií při aplikaci jednotného právního řádu. To, že se je jeden zákon označován za předpis práva veřejného a jiný za předpis práva soukromého, nikterak neznamená, že je vyloučena analogia iuris při konkrétní aplikaci ustanovení neúplných či nepřesných. Rovněž nelze souhlasit s tvrzením stěžovatele, že zákonný termín "organizační změny" může být obecně závazně definován rozkazem ministra, který není ani právním předpisem, ale jen interní instrukcí. Ani podzákonný předpis nemůže obsahovat novoty, neboť je vždy jen odvozen od zákona a zákonného (respektive v případě vlády ústavního) zmocnění. Žalovaný zejména nesouhlasí s tím, že by snad ministr jako nejvyšší představený v resortu nebyl oprávněn rozhodovat o organizačních změnách v jím řízeném resortu a musel pouze navrhnout svým podřízeným, aby jím očekávané změny sami provedli, což je nepředstavitelné zejména v zásadních otázkách struktury, lokalizace a personálního obsazení jednotlivých složek branných sil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud pro přehlednost rozdělil kasační námítky stěžovatele do jednotlivých okruhů. Těmi jsou: I. nesprávný výklad pojmu organizační změny za analogického použití zákoníku práce; II. rozhodnutí ministra obrany ze dne 16. 7. 2009, č. j. 18-61/2009/DP-7542, o organizačních změnách, nelze považovat za uvedenou organizační změnu; III. organizační změna nesleduje legitimní cíl; IV. nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku; V. zpochybnění pravomoci ministra obrany rozhodovat o organizačních změnách, VI. pokud v žalobě stěžovatel poukazyval na skutečnost, že odvolací orgán (personální sekce v čele s Ing. Golem) nemohl mít jakýkoliv zájem na řádném prošetření odvolacích námitek, upozorňoval tím na porušení zásady dvojinstančnosti řízení, nikoliv na osobní zaujatost.

A. *Nepřípustnost námitek I., II. a III.*

Nejprve se Nejvyšší správní soud musel zabývat přípustností kasační stížnosti, resp. některých námitek, protože v nyní posuzované věci již Nejvyšší správní soud dříve rozhodl rozsudkem č. j. 3 Ads 107/2013 – 36, přičemž tímto rozsudkem ke kasační stížnosti žalovaného zrušil původní rozsudek městského soudu. Nyní kasační stížnosti podal druhý účastník řízení, tedy žalobce.

Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost v zásadě nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud znovu rozhodl poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud

pokračování

neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Základním smyslem této úpravy je, aby se Nejvyšší správní soud nemusel opakovaně zabývat věcí, u níž již jednou vyslovil právní názor závazný pro nižší soud a nižší soud se tímto názorem řídil (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05, judikatura Ústavního soudu je dostupná na www.usoud.cz).

Přípustnost kasační stížnosti je tedy omezena ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným (blíže viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 – 165; veškerá zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu je dostupná na www.nssoud.cz). Toto omezení odráží závaznost právního názoru pro krajský soud v dalším řízení (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), a tím, že vylučuje možnost brojit proti němu kasačními námitkami, vylučuje i možnost Nejvyššího správního soudu, aby sám svůj původní závazný právní názor k nové kasační stížnosti v téže věci revidoval. Zruší-li totiž Nejvyšší správní soud rozhodnutí městského soudu, je vysloveným právním názorem vázán nejen městský soud, ale také Nejvyšší správní soud sám, rozhoduje-li za jinak nezměněných poměrů v téže věci. Změny původně vysloveného právního názoru se senát, který o nové kasační stížnosti rozhoduje, nemůže domoci ani předložením věci rozšířenému senátu postupem podle § 17 s. ř. s. (blíže viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 – 56). Tím je zaručen požadavek legitimního očekávání a předvídatelnosti soudního rozhodování.

V případě, že v téže věci podá kasační stížnosti druhý účastník, je § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. aplikovatelný zejména v případě, kdy tento účastník brojí proti závěrům městského soudu, které jsou výsledkem aplikace právního názoru Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v předchozím zrušujícím rozsudku (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2011, č. j. 6 As 1/2011 – 139; ze dne 8. 6. 2011, č. j. 6 As 4/2011 – 136; ze dne 22. 9. 2011, č. j. 6 Ads 14/2011 – 241; nebo ze dne 29. 8. 2012, č. j. 8 As 2/2012 – 55). Námitky, které v takovém řízení směřují proti právnímu názoru městského soudu, který byl převzat ze zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu, jsou tedy nepřipustné.

Právě většina stěžovatelových námitek rozporuje právní názor městského soudu vyslovený v napadeném rozsudku, jenž byl však převzat ze zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 107/2013 – 36. Konkrétně se jedná o všechny námitky směřující (I.) proti provedenému výkladu pojmu „organizační změny“ ve smyslu § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb. (analogické použití zákoníku práce), (II.) proti názoru, že rozhodnutí ministra obrany ze dne 16. 7. 2009, č. j. 18-61/2009/DP-7542, o organizačních změnách, lze považovat za uvedenou organizační změnu a (III.) proti názoru, že organizační změna sledovala legitimní cíl, jímž je úspora veřejných prostředků poskytovaných na provoz ozbrojených sil ČR. Tyto otázky Nejvyšší správní soud již definitivně vyřešil právě ve zrušujícím rozsudku č. j. 3 Ads 107/2013 – 36. V něm dospěl k závěru, že na základě analogického použití zákoníku práce lze jako organizační změnu dle § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb. považovat i snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce v reakci na rozpočtovou politiku vlády, přičemž právě rozhodnutí ministra obrany o organizačních změnách takovou změnu ve vztahu k žalobci stanovuje. Taková změna alespoň formálně sledovala legitimní cíl, jímž je úspora veřejných prostředků poskytovaných na provoz ozbrojených sil ČR. V podrobnostech zdejší soud na tento rozsudek odkazuje.

Stěžovatel ve vztahu k těmto námitkám neuvedl, že by se městský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, naopak s názorem Nejvyššího správního soudu polemizoval. Jak však vyplývá z výše uvedeného, i Nejvyšší správní soud je svým názorem vázán, zejména pokud, jak tomu v tomto případě je, rozhoduje za jinak nezměněných poměrů v téže

věci. Z uvedených důvodů posoudil Nejvyšší správní soud tyto námitky jako **nepřípustné**, a nemohl se jimi tudíž věcně zabývat.

Z výše uvedeného pravidla omezujícího přezkum judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. další výjimky s ohledem na dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Uvedené ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytyká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti, resp. jednotlivých námitek, za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva (blíže viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165).

Opakovaná kasační stížnost je přípustná i v případě, kdy městský soud doplnil po zrušení svého původního rozsudku dokazování, i když nově zjištěné skutečnosti hodnotil v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu, vyjádřeným obecně a obiter dictum ve zrušujícím rozsudku (blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 25/2009 - 71 ze dne 25. 5. 2009, srov. také usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 - 56). Obdobně může být podstatně změněn i právní stav, a to změnou či zrušením rozhodného právního předpisu, za situace bránící aplikaci původního předpisu; podobně i deklarací protiústavnosti předpisu Ústavním soudem (blíže viz usnesení rozšířeného senátu č. j. 9 Afs 59/2007 - 56).

Podle rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu nelze odmítnout jako nepřipustnou ani opakovanou kasační stížnost, je-li jejím argumentačním základem podstatná změna judikatury, a to na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát Nejvyššího správního soudu povinen akceptovat v novém rozhodnutí - například pokud by o rozhodné právní otázce uvážil jinak Ústavní soud, Evropský soud pro lidská práva, Evropský soudní dvůr (blíže viz usnesení rozšířeného senátu č. j. 9 Afs 59/2007 - 56).

Lze shrnout, že přípustnost opětovné kasační stížnosti (včetně stížnosti podané druhým účastníkem řízení) je omezena na důvody, které Nejvyšší správní soud v souladu se zákonným omezením svého přezkumu dosud v téže věci neřešil. Přípustným kasačním námitkám se Nejvyšší správní soud věnuje dále.

B. *Nepřezkoumatelnost (námitka IV.)*

Stěžovatel vytkl městskému soudu nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, kterou spatřoval v tom, že byla pominuta jeho argumentace ohledně časové souvislosti mezi vydáním rozhodnutí o organizačních změnách a označením osob, které budou propuštěny, z níž vyplývá, že se nejedná o smysluplnou změnu organizační struktury, nýbrž o účelové jednání vůči konkrétním osobám. Dále podle stěžovatele městský soud nevzal v úvahu hned několik žalobcem navržených listin (viz výše v rekapitulaci), a také se nezabýval argumentací, že pouze vláda může stanovit celkové počty vojáků, přičemž ministr obrany rozhodl o zrušení více funkčních míst, než stanovila vláda.

Tuto námitku zdejší soud s ohledem na výše uvedené výjimky (tato námitka nebyla předmětem přezkumu k předchozí kasační stížnosti) shledal přípustnou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2012, č. j. 8 As 2/2012 - 55). Nejvyšší správní soud připomíná, že příp. vadou nepřezkoumatelnosti touto soudního rozhodnutí se ostatně musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.).

pokračování

K otázce nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí se již Nejvyšší správní soud vyslovil například v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, podle něhož za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl, nebo jí vyhověl, případně, jehož výrok je vnitřně rozporný. Pokud jde o nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů, k té se zdejší soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publikovaném pod č. 133/2004 Sb. NSS, v němž uvedl, že *„[n]edostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.“* Nepřezkoumatelným judikatura shledává i rozhodnutí, v němž krajský soud opomene přezkoumat některou ze žalobních námitek (srov. rozsudek č. j. 1 Afs 135/2004 – 73 ze dne 18. 10. 2005, nebo č. j. 4 Azs 27/2004 – 74 ze dne 8. 4. 2004). Výjimku z tohoto pravidla však připustil Ústavní soud, když vyslovil, že *„[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“* (nálezn Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08).

Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek nesrozumitelným – je zřejmé, jak soud rozhodl, jeho závěry jsou jednoznačné a nikoliv vnitřně rozporné (ostatně to stěžovatel nenamítal). Stejně tak neshledal zdejší soud napadený rozsudek nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

Nelze přisvědčit stěžovateli tvzení, že městský soud v napadeném rozsudku neuvedl, zdali a popř. jak bral v potaz stěžovatelem prezentovanou argumentaci ohledně časové souvislosti mezi vydáním rozhodnutí o organizačních změnách a označením osob, které budou propuštěny (účelovost výběru nadbytečných zaměstnanců). S touto otázkou se Nejvyšší správní soud již vypořádal právě ve zrušujícím rozsudku tak, že uvedl, že soud nemůže přezkoumávat důvody výběru nadbytečných zaměstnanců. Podstatné je, aby rozhodnutí organizační změně, kromě toho, že musí být vydáno kompetentním orgánem, sledovalo zákonem předvídané cíle, aby bylo existentní a průkazné, a aby nebylo v rozporu se zákazem diskriminace a zákazem zneužití práv a povinností zakotveným speciálně pro služební poměry vojáků z povolání v ustanovení § 2 odst. 3 a 4 zákona č. 221/1999 Sb. Městský soud pak tuto argumentaci do svého odůvodnění převzal (str. 6). Stěžovateli tak musí být zřejmé, že soud se s jeho námitkou vypořádal tak, že soudu, až na uvedené výjimky, pod které stěžovatelova námitka nespadá, nepřísluší přezkoumávat důvody výběru nadbytečných zaměstnanců.

Lze přisvědčit stěžovateli, že městský soud se sice výslovně nevypořádal s námitkou, že pouze vláda, nikoliv ministr, může stanovit celkové počty vojáků, přičemž ministr rozhodl o zrušení více funkčních míst, než stanovila vláda. Z napadeného rozsudku však vyplývá, že v tomto ohledu je nutné se z hlediska soudního přezkumu omezit na posouzení toho, zdali rozhodnutí o organizační změně obecně sledovalo legitimní cíl, přičemž v tomto případě tomu tak bylo, neboť rozhodnutí ministra o organizačních změnách bylo vydáno k realizaci rozpočtové politiky vlády, která vycházela z usnesení vlády (a ke zvýšení efektivity práce). Tím tedy de facto, byť ne výslovně, městský soud vypořádal stěžovateli námitku tak, že mu nepřísluší přezkoumávat, jak v konkrétních číslech rozhodnutí ministra respektuje požadavky vlády (k meritu této námitky se Nejvyšší správní soud vyjadřuje dále pod bodem C.,

neboť tuto skutečnost tvrdil stěžovatel i v kasační stížnosti). Městský soud také konkrétně neuvedl, zdali a popř. jak bral v potaz stěžovatelem předložené listiny na podporu jeho argumentace (viz výše v rekapitulační části rozsudku, např. rozkaz ministryně obrany č. 19/2008). Právě s ohledem na citovaný nálezn Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 989/08 však Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek není zatížen nepřezkoumatelností. Bylo by sice vhodnější, kdyby se městský soud ke všem jednotlivým žalobním námitkám (resp. listinám) vyjádřil, byť třeba jen stručně, když tak však soud neučinil, nezatížil tím napadený rozsudek nepřezkoumatelností, neboť z napadeného rozsudku, jenž přebírá a doplňuje závazný právní názor Nejvyššího správního soudu, jsou jednoznačně seznatelné podrobné důvody, proč městský soud rozhodl, že na základě analogického použití zákoníku práce lze jako organizační změnu dle § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb. považovat i snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce, přičemž právě rozhodnutí ministra obrany o organizačních změnách takovou změnu ve vztahu k žalobci stanovuje, a taková změna alespoň formálně sleduje legitimní cíl, jímž byla reakce na rozpočtovou politiku vlády a zvýšení efektivity práce. Z těchto podrobných důvodů lze usuzovat i o tom, jak se městský soud vypořádal s výše uvedenými námitkami, tedy že jim nepřisvědčil, byť tak neučinil výslovně. Lze tak uzavřít, že městský soud proti žalobcovým námitkám postavil ucelený argumentační systém, jenž jednoznačně podporuje správnost jeho závěrů. Výslovné vypořádání uvedených námitek by na daném posouzení nic nezměnilo, neboť závěr městského soudu je zcela jednoznačný. Napadený rozsudek je tak i v tomto směru přezkoumatelný.

C. *Pravomoc ministra obrany rozhodovat o organizačních změnách (námitka V.) a související námitky*

Jedna z námitek stěžovatele spočívala v rozporování úvahy městského soudu o tom, že ministr obrany je kompetentním orgánem k vydání rozhodnutí o organizačních změnách. *Obiter dictum* v rozsudku č. j. 3 Ads 107/2013 – 36 Nejvyšší správní soud stanovil, že rozhodnutí ministra obrany o organizačních změnách je aktem personálního řízení, přičemž uvedl, že z hlediska přezkumu následného rozhodnutí o propuštění vojáka ze služebního poměru je rozhodné, zda bylo o organizační změně skutečně rozhodnuto, což zahrnuje i posouzení toho, zda k tomu došlo kompetentním orgánem. To měl městský soud posoudit v dalším řízení. Městský soud tak učinil, když dospěl k závěru, že ministr obrany je tímto kompetentním orgánem. Právě tento závěr nyní stěžovatel rozporuje. Jelikož tedy otázka, zdali ministr obrany má pravomoc rozhodovat o organizačních změnách, nebyla v předchozím rozsudku Nejvyššího správního soudu finálně vyřešena, je tato námitka přípustná, přičemž Nejvyšší správní soud se její důvodností zabývá níže.

Nejprve Nejvyšší správní soud uvádí, že vychází z toho, že rozhodnutí ministra obrany o organizačních změnách je aktem personálního řízení, neboť tento názor byl jednoznačně prezentován právě v rozsudku 3 Ads 107/2013 – 36 a Nejvyšší správní soud se od něj nyní nemůže odchýlit (srov. obdobně závěry o nepřípustnosti námitek I. až III.). To, že tento závěr je nyní taktéž stěžovatelem rozporován, na jeho závaznosti nic nemění.

Již právě v uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud naznačil, že námitky směřující vůči samotné pravomoci ministra obrany vydat rozhodnutí o organizačních změnách je třeba řešit v kontextu ustanovení § 2 zákona č. 219/1999 Sb., podle něhož služebním orgánem v ozbrojených silách jsou prezident republiky, ministr obrany a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta nebo rozkazem ministra velitelé, náčelníci a jiní vedoucí pracovníci, přičemž podle ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb. platí, že právní úkony ve věcech služebního poměru jménem České republiky činí služební orgány, kterými jsou prezident republiky, ministr obrany a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta nebo rozkazem ministra velitelé, náčelníci, ředitelé a jiní vedoucí zaměstnanci. Tento závěr poté Nejvyšší správní soud

pokračování

převzal a rozvedl v rozsudku ze dne 10. 7. 2014, č. j. 6 Ads 38/2013 – 54, v němž dospěl k závěru, že zákonodárce ministra obrany vybavil pravomocí ve věcech služebního poměru, a ten je tudíž oprávněn rozhodovat i o organizačních změnách. Tím byla tedy judikatura ustálena a je nyní nesporné, že ministr obrany má pravomoc rozhodovat o organizačních změnách ve smyslu § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb.

Nelze tak přisvědčit stěžovateli v tom, že pokud ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb. svěřuje ministru obrany pravomoc činit právní úkony ve věcech služebního poměru, je nutné výklad této pravomoci omezit pouze na rozhodování v rámci služebního (správního) řízení. Povinnosti a pravomoci služebního orgánu zcela samozřejmě nezahrnují pouze formalizované (správní) rozhodování, nýbrž služební orgány jsou povolávány i k řešení organizačních záležitostí. To vyplývá nejen z postavení ministra v čele resortu obrany, ale i z toho, že zákonodárce použil pojem „právní úkony ve věcech služebního poměru“, nikoliv např. spojení, že „ministr obrany je oprávněn rozhodovat ve služebním řízení.“ Proto je zřejmé, že právě z uvedeného ustanovení lze dovozovat ministrovu pravomoc rozhodovat o organizačních změnách, a to prostřednictvím aktu personálního řízení, jemuž zákon nestanoví konkrétní formu.

Stěžovatel dále uvedl, že pouze rozkaz ministryně obrany č. 19/2008 vydaný na základě ustanovení § 7 odst. 2 zákona č. 219/1999 Sb. jasně stanoví, jak se vytváří a mění organizační struktury ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 219/1999 Sb., a tudíž organizační změny musí probíhat podle tohoto rozkazu. Již právě v rozsudku č. j. 3 Ads 107/2013 – 36 však zdejší soud uvedl, že rozhodnutím ministra obrany o organizačních změnách nešlo o zřizování ani rušení organizačních útvarů či vojenských zařízení, nýbrž o akt personálního řízení. Stěžovatelova argumentace v tomto směru je tedy irelevantní. Bylo by navíc zcela nelogické, aby ministryně obrany aktem interní normativní povahy (rozkazem) navždy stanovila, co se rozumí organizační změnou, aniž by její následovníci následně mohli adekvátně reagovat na změny vyžadující organizační změny v armádě.

Pokud jde o stěžovatelovu námitku vycházející z toho, že snížení počtu vojáků může stanovit pouze vláda, nikoliv ministr obrany, uvádí k tomu zdejší soud následující. Jak vyplývá z rozsudku č. j. 3 Ads 107/2013 – 36, u rozhodnutí o organizačních změnách je soudní přezkum omezen pouze na to, zdali bylo vydáno kompetentním orgánem, zdali sledovalo zákonem předvídané cíle, zdali bylo existentní a průkazné a zdali nebylo v rozporu se zákazem diskriminace a zákazem zneužití práv a povinností zakotveným speciálně pro služební poměry vojáků z povolání v ustanovení § 2 odst. 3 a 4 zákona č. 221/1999 Sb. Již výše bylo objasněno, že ministr obrany má kompetenci vydávat akty personálního řízení, jímž založí organizační změny ve smyslu § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb. a právě tak v nynějším případě učinil. Je pravdou, že ministr obrany nemůže stanovovat počty vojáků, neboť k tomu je dle § 6 písm. c) zákona č. 219/1999 Sb. oprávněna pouze vláda. Jak však uvedl zdejší soud již v rozsudku č. j. 3 Ads 107/2013 – 36, přičemž městský soud tento názor převzal, „ministr obrany provedl svým rozhodnutím ze dne 16. 7. 2009, č. j. 18-61/2009/DP-7542, úsporná opatření ve smyslu rozpočtové politiky vlády, jejichž důsledkem bylo mj. také zrušení řady systemizovaných služebních míst.“ Ministr obrany tedy vycházel z usnesení vlády a sledoval legitimní cíl, jímž bylo naplnit rozpočtovou politiku vlády (a zvýšit efektivnost práce). Není pochyb o tom, že rozhodnutí o organizačních změnách bylo existentní a průkazné a soud také neshledal, že by takové rozhodnutí bylo v rozporu se zákazem diskriminace (stěžovatel nikterak netvrdil, že by byl diskriminován z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, manželského a rodinného stavu atp., popř. z dalších zákonných důvodů). Rozhodnutí o organizačních změnách je tedy v souladu s uvedenými přezkumnými požadavky. Pokud jde o stěžovatelem namítaný nesoulad mezi počtem funkčních míst, jež byly vládou určeny

ke zrušení, a počtem skutečně zrušených míst, uvádí k tomu zdejší soud, že s ohledem na výše uvedené omezení přezkumu rozhodnutí o organizačních změnách není oprávněn tuto otázku blíže přezkoumávat. Je především na vládě, aby v konkrétnostech kontrolovala, jak ministr obrany provádí a respektuje jí stanovenou rozpočtovou politiku, resp. zdali ji neporušuje. Správní soudy skutečně mohou posoudit pouze v obecné rovině to, zdali rozhodnutí o organizačních změnách je podpořeno předvídaným cílem (v nyní projednávaném případě ano – viz výše). Nemohou však již nikoliv nemohou posoudit, nakolik toto rozhodnutí ve všech podrobnostech odpovídá představám vlády, neboť to je převážně politickou otázkou a je na vládě, jaký kontrolní mechanismus nastaví a jak ho bude vymáhat.

D. Namítané porušení dvojinstančnosti řízení, nikoliv podjatosti úřední osoby (námitka VI.) a související námitka „zbavení se nepohodlného člověka“

V žalobě stěžovatel upozornil, že odvolací orgán nemohl být nezaujatý, neboť faktickým zpracovatelem rozhodnutí o organizačních změnách je, jak mj. vyplývá z označení zpracovatele tohoto dokumentu, sekce personální Ministerstva obrany v čele s ředitelem Ing. Golem. Ten je pak podepsán i pod samotným napadeným rozhodnutím. V kasační stížnosti poté stěžovatel uvedl, že tímto konstatování nenamítal přímo podjatost úřední osoby, nýbrž tím namítal porušení zásady dvojinstančnosti správního řízení.

Této námitce nemohl Nejvyšší správní soud přisvědčit, neboť ze žaloby, kde stěžovatel jednoznačně uvádí, že „odvolací orgán nemohl být při svém rozhodování nezaujatý“, vyplývá právě stěžovatelovo upozornění na možnou podjatost. Naopak, nikterak z obsahu žaloby nevyplývá, že by stěžovatel namítal porušení zásady dvojinstančnosti. Proto se také městský soud s touto námitkou zcela správně vypořádal jako s „námitkou podjatosti“. Pokud Nejvyšší správní soud nyní námitku porušení zásady dvojinstančnosti vezme v potaz, musí ji posoudit jako nepřijatelné novum, neboť žalobce tuto skutečnost neuplatnil v řízení před městským soudem i přesto, že tak učinit mohl (srov. § 104 odst. 4 s. ř. s.).

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že zanesení čísla systematizovaného místa do seznamu rušených míst mělo ze strany jeho přímých nadřízených (velitele 24. základny dopravního letectva) charakter zbavení se nepohodlného člověka právě s využitím příležitosti zrušit jeho systemizované místo a nemělo žádnou souvislost se skutečnou organizační změnou. K tomu se však již Nejvyšší správní soud vyjádřil výše tak, že soud nemůže přezkoumávat důvody výběru nadbytečných zaměstnanců. Jak bylo již opakovaně poznamenáno, i tady platí, že podstatné je, aby rozhodnutí o organizační změně bylo vydáno kompetentním orgánem, sledovalo zákonem předvídané cíle, aby bylo existentní a průkazné, a aby nebylo v rozporu se zákazem diskriminace a zákazem zneužití práv a povinností zakotveným speciálně pro služební poměry vojáků z povolání v ustanovení § 2 odst. 3 a 4 zákona č. 221/1999 Sb. Tyto podmínky rozhodnutí o organizační změně splňuje (viz výše).

IV. Závěr a náklady řízení

Nejvyšší správní soud neshledal, že by v daném případě byl naplněn jakýkoliv kasační důvod, přičemž některé z námitek byly posouzeny jako nepřijatelné. S posouzením a postupem městského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožnil, a proto kasační stížnost stěžovatele ve smyslu § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. tak, že vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady řízení nad rámec

pokračování

jeho běžné činnosti nevznikly, stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. srpna 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu